อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการนำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีน

Conceptual Metaphors in the Presentation of MSM in Chinese Translated Novels

ถู หยวนหยวน (TU YUANYUAN)[1*]
ดร.อิศเรศ ดลเพ็ญ (Dr.Itsarate Dolphen)[**]

(Received: *January 28, 2022*; Revised: *March 22, 2022*; Accepted *April 8, 2022*)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการนำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีน โดยใช้แนวคิดชายรักชาย (Male Homosexual) และแนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ผลการวิจัยพบว่าภาพที่นำเสนอชายรักชายในนวนิยายชายรักชายแปลจีนโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ มีทั้งหมด 5 มโนทัศน์ และผู้เขียนได้จำแนกมโนทัศน์เหล่านี้เป็น 2 ด้าน คือ 1. การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านลบ พบทั้งหมด 4 มโนทัศน์ ได้แก่ 1) มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือความทุกข์ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [การกระทำและคำพูดของชายรักชายคือมีด] 2) มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการต่อสู้ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความรักของชายรักชายคือการต่อสู้] 3) มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการเดินทาง ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความรักของชายรักชายคือการเดินทาง] 4) มโนทัศน์ที่แสดงตัวละครชายรักชายคือการหมกมุ่นเรื่องเพศ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือไฟหรือไฟฟ้า] และ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือการกินอาหาร] 2. การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวก ผู้วิจัยพบเพียง 1 มโนทัศน์ คือ 1) มโนทัศน์ที่แสดงชายรักชายคือความร้อน ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ชายรักชายคือความร้อน]

ABSTRACT

This article is a study of the use of conceptual metaphors in the presentation of MSM in Chinese translated novels. Using the concept of male homosexuality and conceptual metaphor. The objective of this study was to study the use of conceptual metaphors in how many types of images of MSM in Chinese translation novels are presented. The results showed that there were 5 conceptual metaphors of MSM in the Chinese-translated MSM novels that using conceptual metaphors, and the authors classified these conceptual metaphor of MSM into 2 aspects: 1. The use of conceptual metaphors to present negative presentation of MSM. Have four conceptual metaphors were found: 1) The conceptual metaphor showing the love of the MSM character is suffering. To present the concept that [Actions and words of MSM is a knife] 2) The love of the MSM character is a battle. To present the concept that [Male love is a battle] 3) The conceptual metaphor showing the love of MSM characters is a journey. To present the concept that [MSM love is a journey] To

[1]*Corresponding author: yuanyuantu@kkumail.com*
[*]นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
[**]ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

present the concept that [MSM love is a journey] 4) The onceptual metaphors showing MSM characters obsessed with sex. To present the concept that [MSM sexuality is fire or electricity] and [MSM sexuality is food] 2. The use of conceptual metaphors presents a positive presentation of MSM. The researcher found only one conceptual metaphor : 1) The presentation showing MSM is heat . To present the concept that [MSM is heat].

คำสำคัญ: อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ การนำเสนอภาพชายรักชาย นวนิยายแปลจีน
Keywords: Conceptual metaphors, The presentation of MSM, Chinese translated novels

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญของมนุษย์ บทบาทของภาษาไม่เพียงใช้เพื่อสื่อสารเท่านั้น แต่ยังสามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดหรือผู้เขียนสู่ผู้ฟังหรือผู้อ่าน ทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านได้รับรู้ถึงเจตนาของผู้ใช้ภาษาอย่างชัดเจน ดังนั้น การใช้ภาษาจึงขึ้นอยู่กับความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของผู้ใช้ภาษา นอกจากนี้ ภาษายังถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยบันทึกวัฒนธรรมสังคมให้คงอยู่ ทั้งในด้านขนบธรรมเนียม ศาสนา ศิลปะ จริยธรรม และเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านศิลปะ ผู้เขียนหลายคนสร้างงานเขียนหลายประเภทเพื่อความบันเทิง เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ภาพยนต์ ละคร และเพลง เป็นต้น งานเขียนเหล่านี้ล้วนสร้างขึ้นจากจินตนาการของมนุษย์ [6]

ในปัจจุบัน เนื่องจากสังคมจีนได้ยอมรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้น กลุ่มชายรักชายและกลุ่มคนที่ชอบวัฒนธรรมย่อยของชายรักชายจึงเปิดตัวตนและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และนวนิยายชายรักชายก็ได้รับความนิยมมากขึ้นในสังคมจีน ซึ่งทำให้รายได้ของผู้เขียนนวนิยายชายรักชายเพิ่มมากขึ้น และผู้เขียนนวนิยายชายรักชายก็มากขึ้นเช่นกัน นวนิยายชายรักชายจึงเปิดตลาดในสังคมจีนมากขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้ นักวิชาการหลายคนจึงสนใจศึกษานวนิยายชายรักชาย การวิเคราะห์นวนิยายชายรักชายสามารถศึกษาจากทั้ง 2 ด้าน ด้านที่หนึ่งคือ ชายรักชาย อย่างที่เราทราบกันดีว่า ลักษณะทางสรีระจะเป็นเครื่องกำหนดเพศสภาพว่าเป็นเพศชายหรือเพศหญิง เพื่อแบ่งบทบาทหน้าที่และกำหนดพฤติกรรมที่ควรมีตามขนบของสังคม ดังนั้น ในสมัยโบราณ หลายคนยังคิดว่าเพศสภาพของมนุษย์มีเพียงเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น นักวิชาการศึกษาเพียงอัตลักษณ์เพศชายหรือเพศหญิง แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป หลายคนยอมเปิดเผยตัวตน เราจึงพบว่าการกำหนดเพศในสังคมมีหลายประเภท เช่น กลุ่มชายรักชาย กลุ่มหญิงรักหญิง และกลุ่มกะเทย เป็นต้น นอกจากนี้เรายังสังเกตได้ว่า เรื่องความเป็นชายและความเป็นหญิง หรือการแบ่งหน้าที่เพศชายและเพศหญิงเป็นการกำหนดโดยสังคม และเพศสภาวะที่ถูกกำหนดขึ้นตามวัฒนธรรมของแต่ละสังคมและการแปรผันไปตามปริบทแห่งกาลเวลา กลุ่มชายรักชายไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับและถูกดูถูกมายาวนานในสังคมจีน คนจีนส่วนใหญ่จะมีอคติต่อกลุ่มชายรักชาย เช่น กลุ่มชายรักชายเป็นกลุ่มคนที่เป็นโรคติดต่อ เป็นต้นเหตุของโรคเอชไอวี และไม่ใช่เป็นบุคคลปกติ เป็นต้น แต่ในสมัยปัจจุบันชายรักชายสามารถถูกสร้างเป็นพระเอกและนางเอกในนวนิยาย ละคร และภาพยนตร์ ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของกลุ่มชายรักชายจีน และเป็นปรากฏการณ์สำคัญของสังคมจีนในปัจจุบันนี้ เราสามารถดูจากละครชายรักชายจีนที่มีชื่อเสียง เช่น เรื่อง Heroin (上瘾) (2016) และเรื่อง GUARDIAN (镇魂) (2018) เรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令) (2019) ละครชายรักชายจีนเหล่านี้ ทำให้สังคมจีนยอมรับเข้าใจและยแมรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้น กลุ่มชายรักชายก็กล้าเปิดเผยตัวตนมากขึ้น

ด้านที่สองคือ นวนิยายชายรักชายได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังถูกดัดแปลงทำเป็นละครและภาพยนตร์ และยังแปลเป็นภาษาต่าง ๆ เพื่อขายไปหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทย เหตุผลที่ทำให้นวนิยายชายรักชายได้รับความนิยมคือ สังคมจีนยอมรับกลุ่มชายรักชายมากขึ้น ยอมเปิดพื้นที่และให้โอกาสกลุ่มคนชายรักชายได้เปิดเผยตัวและแสดงตัวตน ทำให้กลุ่มคนและกลุ่มสาววายที่ชอบวัฒนธรรมย่อยของชายรักชายสามารถใกล้ชิดและสัมผัสกับชาย

รักชายมากขึ้น ทำให้กลุ่มคนที่สนใจและอยากรู้เรื่องชายรักชายสามารถเข้าใจและเรียนรู้เรื่องชายรักชายได้ง่ายขึ้น โดยผ่านนวนิยายชายรักชาย นอกจากนี้ เหตุผลที่ทำให้นวนิยายชายรักชายได้รับความนิยมคือ กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอเรื่องชายรักชายของผู้เขียน ทำให้นวนิยายชายรักชายน่าอ่าน น่าสนใจ และน่าดึงดูดใจ ผู้อ่านจึงอยากติดตามอยากอ่านนวนิยายประเภทนี้

กลวิธีทางภาษาที่นำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีนมีหลายประเภท แต่ละกลวิธีทางภาษาจะมีหน้าที่แตกต่างกัน เช่น การใช้คำกริยา สามารถแสดงสภาพการกระทำและจิตใจของตัวละคร การใช้คำขยาย สามารถช่วยขยายความของคำนามและคำกริยา แสดงความหมายชัดเจนมากขึ้น และการใช้อุปมา สามารถเปรียบสิ่งที่เป็นนามธรรมที่เข้าใจยากเป็นสิ่งที่เป็นนามธรรมที่ใกล้ชิดกับชีวิตประจำวัน เป็นต้น แต่กลวิธีทางภาษาที่สะท้อนความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของสังคมที่ควรกล่าวถึงคือ กลวิธีการใช้อุปลักษณ์ การใช้อุปลักษณ์สามารถแบ่งเป็น อุปลักษณ์เชิงภาพพจน์ (Figure of speech) และอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) อุปลักษณ์เชิงภาพพจน์จะมีคำเชื่อม เช่น “คือ” “ราว” และ “ราวกับ” เป็นต้น แต่อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ไม่ต้องมีคำเชื่อม แต่จะใช้คำศัพท์สะท้อนถึงการเปรียบเทียบนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและน่าศึกษา ดังนั้น นักวิชาการหลายคนจึงสนใจศึกษากลวิธีการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ผู้วิจัยก็เช่นกัน อยากทราบว่า ในนวนิยายแปลจีนชายรักชายฉบับภาษาไทยที่ได้รับความนิยมเหล่านี้ จะใช้กลวิธีอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายอย่างไร มีการนำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวกและด้านลบอะไรบ้าง และได้สะท้อนให้เห็นความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของสังคมจีนที่มีต่อกลุ่มชายรักชายอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการนำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีน

วิธีการวิจัย

การศึกษาการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการนำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ได้แก่ 1. การศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎี 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล 3. การวิเคราะห์ข้อมูล 4. การสรุปผลการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎี

ผู้วิจัยจะศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีทั้งหมด 2 แนวคิดได้แก่ แนวคิดชายรักชาย (Male Homosexual) และแนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดดังกล่าวตามลำดับต่อไปนี้

1.1 แนวคิดชายรักชาย (Male Homosexual)

การศึกษาแนวคิดชายรักชาย จะช่วยให้เข้าใจแนวคิดชายรักชาย และใช้แนวคิดชายรักชายกำหนดขอบเขตได้ชัดเจนขึ้น กลุ่มชายรักชายสามารถแบ่งเป็นหลายประเภท ได้แก่ เกย์ (Gay) ลักเพศ (Transvestitism) และแปลงเพศ (Transgender) แต่ในงานวิจัยนี้ ตัวละครชายรักชายอยู่ในนวนิยายแปลจีนที่ผู้วิจัยศึกษา ในที่นี้เป็นชายรักชายประเภทของเกย์ (Gay) ความหมายของเกย์สามารถนิยามดังต่อไปนี้

เกย์เป็นกลุ่มชายรักชายที่มีเพศสรีระชายตั้งแต่เกิด และมีเพศภาวะที่แตกต่างจากกรอบความเป็นชายตามแบบแผนทางเพศแบบรักต่างเพศ มีรสนิยมทางเพศกับเพศชายด้วยกัน แต่ไม่ได้จำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์เสมอไป อาจแสดงออกเพียงพฤติกรรมที่อยากใกล้ชิดและสัมผัสกันเท่านั้น และไม่มีความต้องการหรือการรับรู้ต่อตนเองว่าเป็นผู้หญิง การแต่งกายและบุคลิกภายนอกที่แสดงออกเป็นเหมือนผู้ชายทั่วไป

1.2 แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor)

ตามความคิดของจอร์จ เลคอฟ (George Lakoff) และ มาร์ค จอห์นสัน (Mark Johnson) อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ไม่ได้เป็นเพียงรูปภาษาที่นำมาใช้เปรียบเทียบสิ่งหนึ่งให้เป็นอีกสิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดภาพตามความคิดของผู้เขียนหรือผู้พูด แต่เป็นเครื่องมือที่สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับระบบความคิด และระบบมโนทัศน์ (conceptual system) ของผู้เขียน ในที่นี้ยังสามารถสะท้อนประสบการณ์ที่ผู้เขียนรับรู้ต่อโลกภายนอกที่มีต่อกลุ่มชายรักชาย ทั้งทางร่างกาย (bodily experience) ทางอารมณ์ความรู้สึก (emotional) และทางสังคม (social)

สำหรับกระบวนการของการสร้างอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์คือการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นนามธรรม (abstract concept) ให้เป็นรูปธรรมที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์ทางร่างกาย ทางอารมณ์ความรู้สึก และทางสังคม (social) ที่เราได้สัมผัสและเรียนรู้มา ซึ่งการนำเสนอขอบเขตต้นทาง (source domain) ให้ชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย โดยใช้ขอบเขตปลายทางหรือขอบเขตเป้าหมาย (target/objective domain) ที่มีลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบกัน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลเอกสาร

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากการค้นคว้าในเว็บไซต์ ThaiJO ThaiLIS Google และหอสมุดออนไลน์ของแต่ละมหาวิทยาลัย และ ค้นหาจากบรรณานุกรมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับข้อมูลเอกสารที่ผู้วิจัยรวบรวมมา ผู้วิจัยจะจำแนกประเภทและเรียงลำดับปีการศึกษาของข้อมูลเอกสาร แล้วจัดระเบียบข้อมูลโดยแบ่งข้อมูลออกเป็นประเภทต่าง ๆ เช่น งานวิจัย หนังสือ หรือเป็นบทความที่ปรากฏในนิตยสาร แล้วเรียงลำดับตามปีการศึกษาตั้งแต่ปีเก่าที่สุดจนถึงปีปัจจุบัน หลังจากนั้นแบ่งข้อมูลออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้แก่ กลุ่มชายรักชาย และกลุ่มกลวิธีทางภาษาเพื่อความสะดวกในการสังเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อไปนี้

2.1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชายรักชาย

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชายรักชาย ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดชายรักชาย และการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชายรักชาย การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดชายรักชายช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจกลุ่มชายรักชายมากขึ้น เช่น รับรู้ว่ากลุ่มชายรักชายมีกี่ประเภท ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมย่อยของชายรักชายเป็นอย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชายรักชาย ผู้วิจัยพบว่านักวิชาการนิยมศึกษาชายรักชายในด้านไหน และโดยใช้แนวคิดใดในการวิเคราะห์ อีกทั้งยังรับรู้ว่าใช้วิธีการวิจัยเป็นอย่างไร

2.2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ และการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์สามารถช่วยให้ผู้วิจัยรับรู้ว่าแนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์คืออะไร และสามารถนำเสนอมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างไร การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ทำให้ผู้วิจัยทราบว่างานวิจัยหลายเรื่องจะใช้แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ อย่างไร ทำให้ผู้ศึกษาได้รับคำตอบของคำถามงานวิจัยที่ตั้งไว้ และรับรู้ว่าการใช้แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการศึกษามีประโยชน์อย่างไร สามารถสะท้อนระบบความคิดและประสบการณ์ของผู้เขียนและผู้พูดอย่างไร

2.2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดมากกว่าสองแนวคิด

การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดมากกว่าสองแนวคิด ทำให้ผู้วิจัยเรียนรู้ว่าวิธีการศึกษาชายรักชายโดยใช้แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เป็นอย่างไร และหลีกเลี่ยงปัญหาที่งานวิจัยอื่นพบ อีกทั้งยังรับรู้ผลการศึกษาที่ผู้วิจัยค้นพบคล้ายคลึงกันและแตกต่างจากผลการศึกษาของงานวิจัยอื่นอย่างไร

2.2 ข้อมูลการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากนวนิยายชายรักชายแปลจีน 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง GUARDIAN (镇魂) เรื่อง Heroin (上瘾) และเรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令) รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.2.1 เรื่อง GUARDIAN (镇魂)

เรื่อง GUARDIAN (镇魂) ฉบับแปลเป็นภาษาไทย มีจำนวน 3 เล่ม เล่มที่ 1 และ 2 แต่งโดย Priest แปลโดยหวงจินจือ ส่วนเล่มที่ 3 แต่งโดย Priest แปลโดย ลูกหว้า แปล รวมจำนวนหน้าทั้งหมด 992 หน้า จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอเวอร์วาย

2.2.2 เรื่อง Heroin (上瘾)

เรื่อง Heroin (上瘾) ฉบับแปลเป็นภาษาไทย มีจำนวน 7 เล่ม ล้วนแต่งโดย Chai Ji Dan (柴鸡蛋) แปลโดย ลลิตา ธ. ทั้ง 7 เล่มนี้แบ่งเป็น 2 ภาค ภาคที่ 1 มี 4 เล่ม และภาคที่ 2 มี 3 เล่ม รวมจำนวนหน้าทั้งหมด 1952 หน้า จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ B2S

2.2.3 เรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令)

เรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令) ฉบับแปลเป็นภาษาไทย แต่งโดยโม่เซียงถงซิ่ว (墨香铜臭) แปลโดย อลิส แปล มีจำนวน 4 เล่ม (ทั้งหมดมี 5 เล่ม แต่เล่มที่ 5 ยังไม่ได้จัดพิมพ์ออกมา) รวมจำนวนหน้าทั้งหมด 1398 หน้า จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Bakery book

2.3 การเลือกตัวละครชายรักชาย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกตัวละครชายรักชายเฉพาะตัวละครหลักของแต่ละเรื่อง ดังต่อไปนี้

2.3.1 ตัวละครชายรักชายหลักของเรื่อง GUARDIAN (镇魂) คือ จ้าวอวิ๋นหลาน (赵云澜) กับเสิ่นเวย (沈巍)

2.3.2 ตัวละครชายรักชายหลักของเรื่อง Heroin (上瘾) คือ ไป๋ลั่วอิน (白洛因) กับกู้ไห่ (顾海)

2.3.3 ตัวละครชายรักชายหลักของเรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令) คือ เว่ยอู๋เซี่ยน (魏无羡) กับหลานวั่งจี (蓝忘机)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะวิเคราะห์การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการนำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีนมีภาพกี่ประเภท โดยผู้วิจัยจะแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายจีน

3.1.1 ศึกษาตัวบทที่มีภาพชายรักชายในนวนิยายจีน 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง GUARDIAN (镇魂) เรื่อง Heroin (上瘾) และเรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令)

3.1.2 วิเคราะห์ตัวบทที่เป็นภาพชายรักชายและโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ตามเนื้อหาของแต่ละภาพจัดจำแนกประเภทออกเป็นหมวดหมู่

3.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่แยกหมวดหมู่เรียบร้อยแล้ว และยกตัวอย่างที่เด่นชัดในแต่ละประเภท

4. การสรุปผลการศึกษา

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และยกตัวอย่างให้เห็นชัด โดยเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการนำเสนอภาพชายักชายในนวนิยายแปลจีนทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง GUARDIAN (镇魂) เรื่อง Heroin (上瘾) และเรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令)

4.2 สรุปผลการวิจัยและการอภิปราย

4.3 ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าภาพที่นำเสนอชายรักชายในนวนิยายชายรักชายแปลจีนโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ มีทั้งหมด 5 ภาพ ได้แก่ 1. ภาพที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือความทุกข์ 2. ภาพที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการต่อสู้ 3. ภาพที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการเดินทาง 4. ภาพที่แสดงตัวละครชายรักชายคือการหมกมุ่นเรื่องเพศ 5. ภาพที่แสดงชายรักชายคือไฟ และตามเนื้อหาของแต่ละภาพ ผู้เขียนได้จำแนกภาพเหล่านี้เป็น 2 ด้าน คือ การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านลบ และการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวก นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านลบจะมากกว่าการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวก รายละเอียดผู้วิจัยจะนำเสนอดังต่อไปนี้

1. การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านลบ

ภาพที่นำเสนอชายรักชายในด้านลบโดยอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ผู้วิจัยพบมีทั้งหมด 4 ภาพ ได้แก่ 1. ภาพที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือความทุกข์ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [การกระทำและคำพูดของชายรักชายคือมีด] 2. ภาพที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการต่อสู้ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความรักของชายรักชายคือการต่อสู้] 3. ภาพที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการเดินทาง ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความรักของชายรักชายคือการเดินทาง] 4. ภาพที่แสดงตัวละครชายรักชายคือการหมกมุ่นเรื่องเพศ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือไฟหรือไฟฟ้า] และ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือการกินอาหาร] รายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายเป็นความทุกข์

[การกระทำและคำพูดของชายรักชายคือมีด]

ตัวอย่างที่ (1)

*อาจเป็นไปได้ที่บางครั้งผู้ชายที่มีหือเหล่านั้นจะมีโหมดผมยาวที่ไม่สามารถอธิบายได้ จ้าวอวิ๋นหลานรู้สึกว่าตัวเองถูกอีกฝ่าย**แทงเข้ากลางหัวใจ**ทันที เขาเหม่อมองเสิ่นเวยนานสองนานแล้วยื่นมือไปลูบเส้นผมของเสิ่นเวยอย่างระมัดระวัง รวบรวมสติเอ่ยขึ้นเป็นเสียงกระซิบ “สวย สวยมาก สวยมาก ๆ ๆ ผมรู้สึกว่าชาตินี้คุ้มแล้วจริง ๆ”*

GUARDIAN เล่มที่ 3 หน้าที่ 12

ตัวอย่างที่ (2)

*ความหมายอีกนัยหนึ่งของกู้ไห่ก็คือ... ในเมื่อนายชอบคิดว่าเราสองคนไม่ได้อยู่ในสังคมชั้นเดียวกัน วันนี้ฉันจะเอาคืนนายด้วยวิธีที่นายเคยใช้กับฉัน **จะพูดจาแทงใจนาย** ให้นายได้ลิ้มรสความรู้สึกที่ความปรารถนาดีของตัวเองโดนมองเป็นความประสงค์ร้ายดูบ้าง*

Heroin เล่มที่ 2 หน้าที่ 155

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างที่ (1) และ(2) ผู้วิจัยพบว่าในการนำเสนอภาพที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายเป็นความทุกข์โดยใช้กลวิธีการการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ผู้เขียนได้เปรียบเทียบการกระทำและคำพูดของชายรักชายคือมีด และในสองตัวอย่างนี้มีคำว่า แทง ซึ่งแสดงว่าการกระทำและคำพูดของชายรักชายทำร้ายจิตใจคู่รักเหมือนชายรักชายเอามีดแทงหัวใจคู่รัก ถ้อยคำในตัวอย่างแสดงให้เห็นมโนทัศน์ [การกระทำและคำพูดของชายรักชาย คือ มีด] ดังแผนภูมิมโนทัศน์ต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง[มีด]	วงความหมายปลายทาง[การกระทำและคำพูดของชายรักชาย]
แทงเข้ากลางหัวใจ	การกระทำชายรักชายทำร้ายจิตใจคู่รัก
พูดจาแทงใจ	คำพูดของชายรักชายทำร้ายจิตใจคู่รัก

1.2 มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการต่อสู้

[ความรักงชายรักชายคือการต่อสู้]

ตัวอย่างที่ (3)

จ้าวอวิ๋นหลานเสียงอ่อนลง “เว็วสิ อย่าทำให้คนอื่นเป็นห่วง”

*เสิ่นเวย**ต้านทาน**น้ำเสียงและสายตาแบบนี้ของอีกฝ่ายไม่ได้จริง ๆ เขาอยากจะหันหลังวิ่งหนีก่อนที่จะ**พ่ายแพ้***

GUARDIAN เล่มที่ 1 หน้าที่ 225

ตัวอย่างที่ (4)

*กู้ไห่ลูบแผ่นหลังไป๋ลั่วอินอย่างนุ่มนวลพลางอ้อนวอนเสียงทุ้มต่ำว่า “อย่าโกรธฉันเลยนะ ตอนนี้เป็นเวลาที่เราต้องร่วม**ต่อสู้**เคียงบ่าเคียงไหล่กัน เราจะแตกคอกันเองได้ไง”*

“ใครหลอกใครก่อนล่ะ” ไป๋ลั่วอินถามเสียงเย็น

Heroin เล่มที่ 4 หน้าที่ 205

ตัวอย่างที่ (5)

*“คิดว่าฉันไม่กล้าลงมือกับเธอเหรอ” กู้เวยถิงมองไป๋ลั่วอินด้วยความโมโห แต่อีกฝ่ายยังยืนขวางหน้ากู้ไห่อยู่ตรงนั้นไม่ขยับเขยื้อนราวกับ**ผู้กล้า**ที่พร้อมจะ**ปกป้อง**เขาด้วยชีวิต*

*กู้ไห่เพิ่งได้สติตอนนั้นเอง เขาดึงตัวไป๋ลั่วอินไปไว้ด้านหลัง แสดงท่าทาง**ต่อต้าน**เต็มกำลังประหนึ่งสัตว์ร้าย*

Heroin เล่มที่ 4 หน้าที่ 96

จากการศึกษาตัวอย่างที่ (3) (4) และ(5) ดังกล่าว แสดงให้เห็นได้ว่า ผู้เขียนเปรียบเทียบความรักของตัวละครชายรักชายคือการต่อสู้ เพราะว่าชีวิตชายรักชายเหมือนเป็นสมรภูมิรบ อคติจากคนใกล้ชิดหรือสังคมก็เหมือนเป็นศัตรู กลุ่มชายรักชายต้องเผชิญกับอคติเหล่านี้ และพยายามเปิดเผยตัว เพื่อให้ทุกคนรู้ว่ากลุ่มชายรักชายเป็นบุคคลปกติ ความรักชายรักชายไม่ต่างกับความรักของบุคคลทั่วไป อยากให้ทุกคนไม่มีอคติต่อกลุ่มชายรักชาย และยอมรับกลุ่มชายรักชายอย่างแท้จริง ดังนั้น พฤติกรรมเหล่านี้จึงถือว่าเป็นการกระทำที่ต่อสู้กับอคติจากสังคม ถ้อยคำในตัวอย่างแสดงให้เห็นมโนทัศน์ [ความรักชายรักชาย คือ การต่อสู้] ดังแผนภูมิมโนทัศน์ต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง[การต่อสู้]	วงความหมายปลายทาง[ความรักชายรักชาย]
ผู้กล้า	ชายรักชายที่กล้าเผชิญกับอคติที่ต่อความรักชายรักชาย
ปกป้อง	ปกป้องความรักชายรักชายไม่ถูกทำร้าย
ยอมแพ้ พ่ายแพ้	การยอมรับอคติที่ความรักชายรักชาย
ต่อต้าน ต่อสู้ ต้านทาน	พยายามขจัดอคติที่ต่อความรักชายรักชาย

จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าความรักของกลุ่มชายรักชายเป็นสมรภูมิรบ เป็นสงครามที่ไม่มีเลือดและไม่ใช้อาวุธปืนอย่างแท้จริง เพราะว่าศัตรูที่กลุ่มชายรักชายต้องต่อสู้ไม่ใช่สัตว์และคน แต่เป็นอคติต่อกลุ่มชายรักชายที่มาจากคนใกล้ชิดหรือสังคม แต่อคติเป็นสิ่งที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถสัมผสถึงและขจัดได้ง่าย กลุ่มชายรักชายจึงต้องพยายามเปิดเผยตัว ให้ผู้อื่นเข้าใจและรับรู้ข้อดีของตัวเอง ถึงแม้บางทีจะมีความรู้สึกที่อยากจะยอมแพ้หรือพ่ายแพ้กับอคติเหล่านี้ แต่ก็ต้องอดทนและต่อสู้ต่อไป เพื่อเอาชนะในที่สุด เชื่อว่าอีกไม่นาน กลุ่มชายรักชายสามารถเอาชนะ เปิดเผยตัวตนและได้รับการยอมรับเหมือนบุคคลทั่วไป

1.3 มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการเดินทาง

[ความรักของชายรักชาย คือ การเดินทาง]

ตัวอย่างที่ (6)

*“ไม่ใช่” กู้ไห่บอกเสียงแข็ง ทำหน้าทำตาวอนโดนต่อย “ก่อนหน้านี้พวกเราเคยมีแฟนเป็นผู้หญิงทั้งคู่ แต่เพราะรักกันถึงได้ยอมละทิ้งความรักแบบชายหญิง แล้วหันมาเลือก**เดินบนเส้นทางที่ย้อนกลับไปไม่ได้**แบบนี้ แต่พวกเราไม่เคยนึกเสียใจแม้แต่นิดเดียว !”*

*ไม่รู้ทำไม ตอนที่ไป๋ลั่วอินได้ยินกู้ไห่พูดประโยคเหล่านี้ออกมา ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าหลังจากนี้จะต้องพบเจอกับพายุเกรี้ยวกราด แต่ไป๋ลั่วอินเองก็ไม่มีวัน**ถอยหลังกลับ**อีกแล้ว*

Heroin เล่มที่ 4 หน้าที่ 98

ตัวอย่างที่ (7)

“ความผิดพลาดทำลายปณิธานของเราไม่ได้!”

*“ความลำบากขัดขวาง**ฝีเท้า**ของเราไม่ได้!”*

“พวกเรามีศัตรูคนเดียวกัน!”

“พวกเราจะหนักแน่น ไม่ท้อถอย!”

Heroin เล่มที่ 4 หน้าที่ 181

ตัวอย่างที่ (8)

*“ผมเชื่อกู้ไห่ เพศชาย อายุสิบแปดปี มาจากปักกิ่ง ผู้ชายที่อยู่ข้าง ๆ คือ ภรรยาของผม เราคบกันเมื่อสองวันที่แล้วของปีก่อน ตอนนี้ก็ครบรอบหนึ่งปีแล้ว แม้**หนทางจะขรุขระ มีอุปสรรคไม่หยุดหย่อน** แต่พวกเราจะ**ไม่ท้อถอย** จะ**เดินหน้า**ฝ่าฟันต่อไป”*

Heroin เล่มที่ 4 หน้าที่ 180

จากการศึกษาตัวอย่างที่ (6) (7) และ (8) ดังกล่าว แสดงให้เห็นได้ว่า ผู้เขียนเปรียบเทียบความรักของชายรักชายเป็นเส้นทางที่ย้อนกลับไปไม่ได้ ถอยหลังไม่ได้ ฝีเท้าแต่ละก้าวก็เหมือนทุกเวลาที่ตัวละครชายรักชายเปิดเผยตัวตน อุปสรรคและปัญหาที่พบเจอในการเดินทางเหมือนเป็นอคติและการไม่ยอมรับที่มีต่อความรักชายรักชาย ถ้อยคำเหล่านี้แสดงให้เห็นมโนทัศน์ [ความรักชายรักชาย คือ การเดินทาง] ดังแผนภูมิมโนทัศน์ต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง[การเดินทาง]	วงความหมายปลายทาง[ความรักชายรักชาย]
เส้นทาง หนทาง	ความรักชายรักชาย
อุปสรรคไม่หยุดหย่อน	อคติและการไม่ยอมรับที่ต่อความรักชายรักชาย
ฝีเท้า	ทุกเวลาที่ชายรักชายเปิดเผยความรักตัวตน
เดินหน้า	เปิดเผยตัวตนและเผชิญกับอคติที่ต่อความรักชายรักชาย
ถอยหลัง	ไม่เปิดเผยตัวตนและการยอมรับอคติที่ต่อความรักชายรักชาย

จากผลการวิเคราะห์ตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นได้ชัดว่าชีวิตของกลุ่มชายรักชายเหมือนบุคคลทั่วไป คล้ายกับการเดินทางไปสู่จุดมุ่งหมาย ในระหว่างเส้นทางจะพบเจออุปสรรคมากมาย ทั้งใหญ่และเล็ก ซึ่งจะขัดขวางฝีเท้าเรา ทำให้เรารู้สึกชีวิตไม่ราบรื่นและไม่มีความสุข แต่เส้นทางของชายรักชายแตกต่างกับบุคคลทั่วไปคือ อุปสรรคที่อยู่ในระหว่างทางหรืออุปสรรคที่บุคคลทั่วพบเจอคือ เรื่องเกี่ยวกับงานหรือความรัก แต่อุปสรรคที่ชายรักชายต้องพบเจอคือ อคติของคนใกล้ชิดหรือสังคม การเป็นชายรักชายไม่ใช่ชายรักชายสามารถเลือกหรือเปลี่ยนได้ ถ้าชายรักชายเปิดเผยตัวตนแล้ว ไม่สามารถถอยหลังได้อีก

1.4 มโนทัศน์ที่แสดงตัวละครชายรักชายคือการหมกมุ่นเรื่องเพศ

ในการนำเสนอภาพที่แสดงตัวละครชายรักชายคือการหมกมุ่นเรื่องเพศ ผู้เขียนโดยใช้แนวคิดอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ เพื่อแสดงมโนทัศน์ว่า [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชาย คือ ไฟหรือไฟฟ้า] เปรียบเทียบความรู้สึกที่ชายรักชายมีเพศสัมพันธ์กัน เหมือนเป็นไฟเผาตัว ทำให้ตัวร้อนเหมือนไฟ หรือเหมือนเป็นไฟฟ้าผ่านทั่วร่างกาย กระตุ้นประสาทของชายรักชาย มโนทัศน์นี้ทำให้เราเห็นได้ว่า ขณะที่ชายรักชายมีเพศสัมพันธ์กัน การตอบสนองทางกายภาพของชายรักชายรุนแรง ซึ่งสะท้อนถึงชายรักชายคือการหมกมุ่นเรื่องเพศ รายละเอียดดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.4.1 [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือไฟหรือไฟฟ้า]

ตัวอย่างที่ (9)

*กู้ไห่สวมเพียงเสื้อเชิ้ตบาง ๆ หนึ่งตัว แต่กลับรู้สึกได้ถึง**เปลวไฟ**ที่สถิตอยู่ทั่วทั้งร่างกายและจิตใจ... ความรู้สึกบางอย่างผุดขึ้นจากก้นบึ้งของจิตใจอันพิลึกพิลั่น*

Heroin เล่มที่ 2 หน้าที่ 251

ตัวอย่างที่ (10)

ไม่พอ... ไม่พอ... เขายังต้องการมากกว่านี้

*เพื่อหลบหลีกฟันคมของไป๋ลั่วอินที่กำลังโจมตีเข้ามา กู้ไห่จึงบีบแก้มของอีกฝ่ายก่อนแทรกปลายลิ้นเข้าไปอย่างอุกอาจ วินาทีที่ปลายลิ้นทั้งสองสัมผัสกัน**ไฟฟ้าจำนวนมาก**ก็ไหลบ่าทั่วแขนขาและลำตัว*

กู้ไห่รุกรานโพรงปากไป๋ลั่วอินอย่างรุนแรงและตะกละตะกลาม ไล่ต้อนลิ้นอีกฝ่ายที่หลบหนีไม่หยุด ทั้งขบทั้งเลียทั้งดูด ถ้ากลืนลงท้องได้ก็คงทำไปแล้ว

Heroin เล่มที่ 2 หน้าที่ 7

ในตัวอย่างที่ (9) และ(10) ผู้เขียนได้เอาไฟและกระแสไฟฟ้าเปรียบเทียบเป็นความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชาย ตอนชายรักชายมีเพศสัมพันธ์กันก็จะมีความรู้สึกว่าทั่วร่างกายและจิตใจมีไฟเกิดขึ้น ทำให้ตัวร้อนมาก หรือตอนที่ชายรักชายสัมผัสกัน ส่วนร่างกายที่สัมผัสกันก็เหมือนโดนไฟฟ้ากระตุ้นประสาทผ่านทั่วร่างกาย ทำให้สมองชายรักชายหยุดทำงาน ไม่มีสติด้วย อีกทั้งยังแสดงว่าคู่รักผู้ชายสองคนนี้รักกันอย่างแท้จริง จึงจะได้มีความรู้สึกแบบนี้เกิดขึ้น ถ้อยคำในตัวอย่างเหล่านี้แสดงให้เห็นมโนทัศน์ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือไฟหรือไฟฟ้า] ดังแผนภูมิมโนทัศน์ต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง[ไฟหรือไฟฟ้า]	วงความหมายปลายทาง[ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชาย]
เปลวไฟ	การมีเพศสัมพันธ์กันทำให้ชายรักชายตัวร้อน
ไฟฟ้าจำนวนมาก	การมีเพศสัมพันธ์กันกระตุ้นประสาทชายรักชาย

1.4.2 [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือการกินอาหาร]

ตัวอย่างที่ (11)

*แต่นับจากที่เขาจบความสัมพันธ์ครั้งสุดท้ายก็นับเป็นระยะเวลาเกือบครึ่งปีแล้ว อีกทั้งศาสตราจารย์เสิ่นยังเป็นแบบที่ทำให้เขา**เกิดความหิวอย่างหนัก**อีกด้วย หัวใจของเจ้าอวิ๋นหลานจึงเกิดความว้าวุ่นขึ้นมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้*

GUARDIAN เล่มที่ 1 หน้าที่ 63

ตัวอย่างที่ (12)

*จ้าวอวิ๋นหลานผู้รู้สึกเหมือนเสิ่นเวยกำลังจะ**กลืนกิน**เขาเข้าไปทั้งตัว เขารู้สึกได้ถึงลมหายใจที่ถี่กระชั้นขึ้นเรื่อย ๆ ของอีกฝ่าย การจูโจมที่เร่าร้อนของเสิ่นเวยอยู่เหนือความคาดหมายของจ้าวอวิ๋นหลาน อีกทั้งเขายังถูกกัดจนเริ่มรู้สึกเจ็บ...*

GUARDIAN เล่มที่ 2 หน้าที่ 14

ตัวอย่างที่ (13)

“เราจัดของ อาบน้ำเสร็จแล้วลงไปปหาอะไรกินข้างล่างกันเถอะ”

*กู้ไห่หยิบคางไป่ลั่วอิน มุมปากกระตุกยิ้มร้าย “ฉัน**อยากกินแต่นาย**”*

“นายนั่งเครื่องบินมาสิบกว่าชั่วโมง ต้องเหนื่อยอยู่แล้ว พักผ่อนก่อนแล้วค่อยว่ากันอีกที”

“ฉันไม่เหนื่อย” กู้ไห่ก้มลงกอดร่างที่กำลังออกแรงขัดขืน “แค่ฉันคิดว่าจะได้อึ๊บนาย แรงก็มาแล้ว !”

Heroin เล่มที่ 4 หน้าที่ 65

จากตัวอย่างที่ (11) (12) และ (13) ข้างต้น ผู้เขียนได้นำเสนอความสัมพันธ์ทางเพศของกลุ่มชายรักชายเหมือนกินอาหารโดยใช้กลวิธีการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ คู่รักเป็นอาหารที่อร่อย และตอนที่อยากมีเพศสัมพัสธ์กันก็เหมือนไม่ได้กินข้าวหรือของอร่อย มีความรู้สึกที่หิวเกิดขึ้นมา ความรู้สึกเหล่านี้นำเสนอโดยผ่านถ้อยคำ เช่น ‘ความหิว’ ‘อยากกิน’ และ‘กลืนกิน’ เป็นต้น ถ้อยคำเหล่านี้แสดงให้เห็นมโนทัศน์หนึ่งคือ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชาย คือการกินอาหาร] ดังแผนภูมิมโนทัศน์ต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง[การกินอาหาร]	วงความหมายปลายทาง[ความสัมพันธ์ทางเพศ]
เกิดความหิวอย่างหนัก	อยากมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักเป็นอย่างมาก
อยากกิน	อยากมีเพศสัมพันธ์กับคู่รัก
กลืนกิน	สภาพที่มีเพศสัมพันธ์กัน

จากผลการวิเคราะห์ตารางดังกล่าวที่นำเสนอความคิดเห็นว่าความสัมพันธ์ทางเพศเหมือนการกินอาหาร ผู้วิจัยพบว่า ถ้อยคำเหล่านี้จะสะท้อนเรื่องเพศของกลุ่มชายรักชาย เช่น คำว่า ‘กลืนกิน’ แสดงสภาพเพศสัมผัสของตัวละครชายรักชายเป็นแบบกลืนกินอาหาร กินอย่างรวดเร็วและไม่เรียบร้อย เหมือนสัตว์ที่ไม่ได้กินอาหารหลายวัน ใจร้อนจนไม่เคี้ยวแล้วกลืนลงไป และคำว่า ‘ความหิว’และ ‘อยากกิน’ ก็แสดงว่าตัวละครอยากมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคู่รักเป็นอย่างมาก การเปรียบเทียบแบบนี้จะทำให้ชายรักชายไม่ได้กล่าวถึงความต้องการที่อยากมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยตรง และไม่มีความรู้สึกที่เขินอายแต่ต้องการเพิ่มความสนุกที่มีต่อกันด้วย

2. การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวก

ภาพที่นำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวกโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ผู้วิจัยพบเพียงประเภทเดียวคือ มโนทัศน์ที่แสดงชายรักชายคือความร้อน ซึ่งนำเสนอผ่านอุปลักษณ์ไฟ ผู้เขียนไม่ได้ใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอชายรักชายเป็นคนที่อบอุ่นโดยตรง แต่เป็นการนำเสนอมโนทัศน์ว่า [ชายรักชาย คือ ความร้อน] เมื่อชายรักชายได้รับความอบอุ่นของคู่รัก หัวใจของชายรักชายที่เป็นน้ำแข็งก็จะละลายเป็นน้ำ แสดงถึงชายรักชายคือไฟสามารถเผาหัวใจของคนอื่นให้อุ่นหรือร้อนได้

2.1 มโนทัศน์ที่ชายรักชายคือความร้อน

ตัวอย่างที่ (16)

*ความอบอุ่นในหัวใจเกือบทำให้กู้ไห่**ละลายเป็นน้ำแล้วไหลลงไปในท่อระบาย***

“นายช่วยดูหน่อยว่าสวิตช์มีปัญหาอะไร เปิดน้ำเย็นไม่ค่อยได้เลย”

Heroin เล่มที่ 2 หน้าที่ 63

ในตัวอย่างที่ (16) ผู้เขียนได้เปรียบเทียบชายรักชายคือไฟ ถึงแม้เป็นคนที่ไม่ชอบสุงสิงกับใครหรือค่อนข้างเย็นชา และชอบปฏิเสธคนอื่นบ่อย ๆ แต่เมื่อได้รับใกล้ชิดและสัมผัสกับชายรักชาย หัวใจที่เหมือนเป็นน้ำแข็งก็จะละลายเป็นน้ำไหลลงไปในท่อระบาย ถ้อยคำเหล่านี้แสดงให้เห็นมโนทัศน์ [ชายรักชาย คือ ความร้อน] ดังแผนภูมิมโนทัศน์ต่อไปนี้

วงความหมายต้นทาง[ไฟ]	วงความหมายปลายทาง[ชายรักชาย]
ละลาย	ตอนที่หัวใจได้รับความร้อนจากชายรักชาย
น้ำ	สภาพหัวใจที่หลังจากได้รับความร้อนจากชายรักชาย
ไหลลงไปในท่อระบาย	ความแข็งแกร่งไม่มีในหัวใจแล้ว

จากผลการวิเคราะห์ตารางดังกล่าวที่นำเสนอความคิดจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เปรียบเทียบให้เห็น ชายรักชายคือไฟ ชายรักชายสามารถเผาหัวใจของผู้อื่น ตอนเพิ่งรู้จักกัน หัวใจของแต่ละคนยังแข็งแกร่งเหมือนน้ำแข็ง ปฏิเสธคนอื่นเข้าใกล้ชิดกัน แต่ชายรักชายคือไฟ ร้อยยิ้ม พฤติกรรมที่อบอุ่นและนิสัยที่กระตือรือร้นของชายรักชายระบายความร้อนถึงหัวใจคนอื่น ทำให้หัวใจที่เป็นน้ำแข็งละลายเป็นน้ำไหลลงไปในท่อระบายยอมรับคนอื่นและเปิดเผยตัวตนมากขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการนำเสนอภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีน การศึกษาตัวบทที่มีภาพชายรักชายในนวนิยายแปลจีนมีทั้งหมด 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง GUARDIAN (镇魂) เรื่อง Heroin (上瘾) และเรื่อง ปรมาจารย์ลัทธิมาร (陈情令) ผู้วิจัยรวบรวมภาพชายรักชายที่นำเสนอโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์และตามเนื้อหาจำแนกประเภท อีกทั้งยังยกตัวอย่างมโนทัศน์ให้เห็นชัดเจนด้วย ซึ่งสามารถสรุปผลของการศึกษาได้ดังนี้

ผู้วิจัยพบว่าภาพที่นำเสนอชายรักชายในนวนิยายชายรักชายแปลจีนโดยใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ มีทั้งหมด 5 มโนทัศน์ และผู้เขียนได้จำแนกภาพเหล่านี้เป็น 2 ด้าน คือ 1. การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านลบ พบภาพทั้งหมด 4 มโนทัศน์ ได้แก่ 1) มโนทัศน์แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือความทุกข์ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [การกระทำและคำพูดของชายรักชายคือมีด] 2) มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการต่อสู้ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความรักของชายรักชายคือการต่อสู้] 3) มโนทัศน์ที่แสดงความรักของตัวละครชายรักชายคือการเดินทาง ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความรักของชายรักชายคือการเดินทาง] 4) มโนทัศน์ที่แสดงตัวละครชายรักชายคือการหมกมุ่นเรื่องเพศ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือไฟหรือไฟฟ้า] และ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือการกินอาหาร] 2. การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวก ผู้วิจัยพบเพียง 1 มโนทัศน์ คือ 1) มโนทัศน์ที่แสดงชายรักชายคือไฟ ได้นำเสนอมโนทัศน์ว่า [ชายรักชาย คือ ความร้อน]

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านลบจะพบมากกว่าการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์นำเสนอภาพชายรักชายในด้านบวก แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนอยากใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เน้นนำเสนอชายรักชายในด้านลบมากกว่า และทัศนคติเชิงด้านลบที่ต่อกลุ่มชายรักชายในนวนิยายแปลจีนเหล่านี้เหมือนกับอคติของบุคคลทั่วไปในสังคมจีนที่มีต่อกลุ่มชายรักชาย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น [ความรักของชายรักชายคือการต่อสู้] และ [ความรักของชายรักชายคือการเดินทาง] ได้ปรากฏรูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์หลายถ้อยคำ เช่น “สมรภูมิรบ” “เอาชนะ” “เส้นทาง” และ “ฝีเท้า” เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยเรื่อง “อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักในบทเพลงที่ประพันธ์โดย แก้ว อัจฉริยะกล” ของกรกต และณรงค์กรรณ [1] และผลการศึกษาของงานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ว่าด้วยชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย” ของคชาธิป [2] ได้นำเสนอว่าความรักของบุคคลทั่วไปหรือกลุ่มชายรักชายเป็นการเดินทางและการต่อสู้เหมือนกัน นอกจากนี้ ในการนำเสนอมโนทัศน์ที่แสดงตัวละครชายรักชายหมกมุ่นเรื่องเพศโดยใช้มโนทัศน์ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือความร้อน] และ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือการกินอาหาร] และ ในการนำเสนอมโนทัศน์ที่แสดงชายรักชายคือความร้อนโดยใช้มโนทัศน์ [ชายรักชาย คือ ความร้อน] ทั้งสองภาพนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยเรื่อง “กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม "เกย์ออนไลน์"” ของ ธีระ [4] ได้นำเสนอว่าเกย์หมกมุ่นเรื่องเพศ และเป็นคนที่อบอุ่น มีน้ำใจต่อผู้อื่นเหมือนกัน ดังนั้น ผู้วิจัยพบว่า ผลงานวิจัยชิ้นนี้ทั้งสอดคล้องผลการศึกษาของงานวิจัยที่วิเคราะห์กับกลุ่มชายรักชายในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและกลุ่ม "เกย์ออนไลน์" ที่อยู่ในสังคมจริง ๆ เนื่องจากในนวนิยายชายรักชายแปลจีน ผู้แปลจะแปลตรงกับความหมายต้นฉบับภาษาจีน ซึ่งสามารถแสดงว่าผู้เขียนสร้างตัวละครชายรักชายในนวนิยายแปลจีนได้รับอิทธิพลจากสังคม และวัฒนธรรมย่อยของชายรักชายจีนและไทยคล้ายคลึงกัน เช่น มีมโนทัศน์ว่า [การกระทำและคำพูดของชายรักชายคือมีด] [ความรักของชายรักชายคือการต่อสู้] [ความรักของชายรักชายคือการเดินทาง] และ [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือการกินอาหาร] เป็นต้น ในที่นี้เป็นเพราะว่าวัฒนธรรมของประเทศไทยและประเทศจีนคล้ายคลึงกัน วิถีชีวิตและประสบการณ์ของผู้เขียนก็คล้ายคลึงกันเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยก็พบข้อแตกต่างของผลการศึกษากับงานวิจัยไทยอื่น เช่น มโนทัศน์ว่า [ความสัมพันธ์ทางเพศของชายรักชายคือไฟหรือไฟฟ้า] และ[ชายรักชาย คือ ไฟ] ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้พบมโนทัศน์เช่นนี้ในงานวิจัยอื่นที่ศึกษาเกี่ยวกับ

ชายรักชาย สามารถถือเป็นสิ่งพบใหม่ ผู้เขียนนวนิยายชายรักชายแปลจีนจะพรรณนาภาพของชายรักชายละเอียดและจัดจ้าน ช่างเอาสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกันในความเป็นจริงมาเปรียบความรู้สึกของชายรักชายหรือคนที่อยู่รอบข้างกับชายรักชาย ทำให้ลักษณะที่คล้ายคลึงกันแสดงออกได้ชัด และผู้อ่านอ่านอย่างสนุกและเพลิดเพลิน

เอกสารอ้างอิง

1. Klindej K, Rodsap N. Conceptual Metaphor of Love s in Composed of Keaw Achariyakul's SongsReceived: Accepted: July 25, 2019, 7(2): 33-44.
2. Phanichtrakul K. The Relationship between Language and Ideology of Male Homosexuality in Thai Daily Newspapers: Manutsayasat Wichakan, 21(2): 217-242.
3. Prasertpitoon D. Gender Diversity Identities of Cover DancePerformers in Thailand. Manutsayasat Wichakan 28(1): 429-453.
4. Busabokkaew T. Language strategies and self-presentation by the group. "Gay Online". [Doctoral dissertation]. Bangkok: Chulalongkorn University; 2010.
5. Insathitthanwan I. The conceptual metaphors of love from Japanese music. Manutsat Paritat: Journalof Humanities 2021; 43(1): 49-68.
6. Phimma N. The Study of Conceptual Metaphor in the Kantruem Songs. liberal arts journal Ubon Ratchathani University 15(2): 158-176.